

ՐՕՇԴՕՇՏՐԱՅ

«ՌՈՍԳՈՍՏՐԱԽ-ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ՌՈՍԳՈՍՏՐԱԽ-ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՓԲԸ
Խորհրդի կողմից
07.07.2014թ. Խորհրդի նիստի թիվ 05
արձանագրություն)

ԴԺԲԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Փաստաթղթի կոդ TC750-03-02
Խմբագրություն 05

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՇԻՄԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	3
2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐ	5
3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏԸ	5
4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ	6
5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	7
6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏ	8
7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱԳԻՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ	8
8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԿՆՔԵԼՈՒ, ԴՐԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ, ԱՅՆ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ	9
9. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	11
10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՆՇԱՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	15
11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ	21
12. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	23
13. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ ՄԱԺՈՐ)	23
14. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ	24

Սույն ապահովագրության պայմանները մշակված են համաձայն ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի և համապատասխանում են ՀՀ ԿԲ կողմից տրված ԱՊՈ թիվ 0009 Լիցենզիայի Դժբախտ պատահարներից ապահովագրության դասին:

Սույն ապահովագրության պայմանները հանդիսանում են սույն ապահովագրության պայմանների համաձայն կնքված ապահովագրության պայմանագրի անբաժանելի մասը:

Սույն ապահովագրության պայմանների հիման վրա կարող են մշակվել ապահովագրական ծրագրեր/պրոդուկտներ (այսուհետ՝ «Ծրագիր»):

1. ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՄԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ապահովագրող` «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» Ապահովագրական ՓԲԸ:

Ապահովադիր` Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, հիմնարկ:

*Շահառու`* ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, ով ապահովագրության պայմանագրում նշված է որպես ապահովագրական հատուցում ստացող` Ապահովագրված անձի գրավոր համաձայնությամբ:

Ապահովագրված անձ` ֆիզիկական անձ, ում տարիքն ապահովագրության պայմանագրի կնքման պահին կազմում է 1-ից 65 տարեկան ներառյալ (եթե ապահովագրության պայմանագրում այլ տարիք նշված չէ), ապահովագրության պայմանագրում նշված է որպես ապահովագրված անձ և ում օգտին կնքված է ապահովագրության պայմանագիրը, եթե ապահովագրության պայմանագրում որպես Շահառու այլ անձ նշված չէ:

Ապահովագրության պայմաններ (այսուհետ` Պայմաններ)` Դժբախտ պատահարներից ապահովագրության պայմաններ:

*Ապահովագրության պայմանագիր`* (այսուհետ` Պայմանագիր/Վկայագիր)` ՀՀ օրենսդրության և Պայմանների համաձայն Ապահովադրի և Ապահովագրողի միջև կնքված փաստաթուղթ է, որում սահմանված են դժբախտ պատահարներից ապահովագրության դասով իրականացվող ապահովագրության պայմանները, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրությամբ ապահովագրության պայմանագրի/վկայագրի համար նախատեսված պարտադիր այլ պայմանները:

Ապահովագրական գումար` Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված դրամական գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է կատարել ապահովագրական հատուցում ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում: Ապահովագրական գումարի չափը որոշվում է կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

Ոչ ագրեգատային ապահովագրական գումար` գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի գծով (անկախ դրանց ծավալից և քանակից), որը տեղի է ունեցել Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում:

Ագրեգատային ապահովագրական գումար` գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել ապահովագրական հատուցում բոլոր ապահովագրական պատահարների գծով, որոնք տեղի են ունեցել Պայմանագրի գործողության ընթացքում: Ընդ որում, ապահովագրական գումարն ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո նվազում է հատուցման գումարի չափով:

*Ապահովագրական սակագին`* ապահովագրավճարի դրույքաչափն է ապահովագրական գումարի նկատմամբ, որը սահմանվում է Ապահովագրողի կողմից` հաշվի առնելով ապահովագրության օբյեկտը և ապահովագրական ռիսկի բնույթը:

*Ապահովագրավճար`* ապահովագրության դիմաց վճար, որն Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին` համաձայն Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված կարգի և ժամկետների:

Ապահովագրավճարի հերթական մասի վճարում` Ապահովագրավճարի տարաժամկետ վճարում նախատեսող Պայմանագրերի/Վկայագրերի դիմաց մասերով կատարվող վճարումներ, որոնց չափերը և վճարման ժամկետներն Ապահովագրողի կողմից սահմանվում են Պայմանագրում/Վկայագրում:

Չհատուցվող գումար՝ վնասի մաս, որը ենթակա չէ հատուցման Ապահովագրողի կողմից: Այն սահմանվում է Պայմանագրում/Վկայագրում՝ կողմերի փոխհամաձայնությամբ: Չհատուցվող գումարը կարող է լինել պայմանական կամ ոչ պայմանական և սահմանվել ապահովագրական գումարի նկատմամբ ինչպես տոկոսներով, այնպես էլ բացարձակ արժեքով:

Պայմանական չհատուցվող գումար՝ Ապահովագրողը պատասխանատվություն չի կրում չհատուցվող գումարի չափը չգերազանցող վնասի հատուցման համար, սակայն հատուցում է վնասն ամբողջությամբ, եթե այն գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը:

Ոչ պայմանական չհատուցվող գումարը՝ փոխհատուցվող վնասը բոլոր դեպքերում նվազեցվում է չհատուցվող գումարի չափով յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի դեպքում:

Ապահովագրական ռիսկ՝ ենթադրվող իրադարձություն, որի տեղի ունենալու դեպքի համար կնքվում է Պայմանագիրը/Վկայագիրը:

Ապահովագրական պատահար՝ տեղի ունեցած իրադարձություն, որը նախատեսված է Պայմանագրով/Վկայագրով, որի տեղի ունենալու հիմքում ընկած է պատահականության բնույթը և որի՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում տեղի ունենալու դեպքում առաջացել է Ապահովագրողի՝ Ապահովադրին (Շահառուին) ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտականություն:

Ապահովագրական հատուցում՝ ապահովագրական պատահարի արդյունքում Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրում/Վկայագրում նշված ապահովագրական գումարի սահմաններում Ապահովագրված անձին (Շահառուին) վճարման ենթակա գումար՝ դրամական արտահայտությամբ:

Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակ՝ Պայմանագրին/Վկայագրին կից ներկայացված հավելված, որտեղ նշված են մարմնական վնասվածքի բնույթը և ապահովագրական գումարի նկատմամբ կիրառվող տոկոսները՝ ապահովագրական հատուցման մեծությունը որոշելու համար:

Աշխարհագրական սահմանափակումներ՝ սույն ապահովագրության գործողությունը սահմանափակված է Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության տարածքով, եթե այլ տարածք նշված չէ Պայմանագրում/Վկայագրում:

Դժբախտ պատահար՝ Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված հանկարծակի, չկանխատեսված իրադարձություն, որը տարբերակվում է ըստ առաջացման բնույթի, վայրի և ժամանակի և որը հանգեցրել է Ապահովագրված անձի մարմնական վնասվածքի (այդ թվում՝ այրվածքի, ցրտահարության) և/կամ սուր թունավորման, ինչպես նաև մարմնական վնասվածքի և/կամ սուր թունավորման հետևանքով աշխատունակության ժամանակավոր կամ մշտական կորստի կամ մահվան:

Մարմնական վնասվածք՝ կենդանի հյուսվածքների կառուցվածքի և օրգանների անատոմիական ամբողջականության խախտում, ինչը հանդիսացել է արտաքին միջավայրի ֆիզիկական (բացառությամբ էլեկտրամագնիսային և իոնացնող ճառագայթման) և քիմիական գործոնների միապահ կամ կարճաժամկետ ազդեցության արդյունք, որի ախտորոշումը կատարվել է բժշկական գիտությամբ հայտնի ախտանիշների հիման վրա:

Աշխատունակության ժամանակավոր կորուստ՝ դժբախտ պատահարի հետևանքով առաջացած Ապահովագրված անձի առողջության այնպիսի վիճակ, երբ նա ժամանակավորապես կորցնում է որևէ աշխատանքի նկատմամբ ունակությունները, որոնք վերականգնելի բնույթ ունեն և միաժամանակ ստանում է ամբուլատոր կամ ստացիոնար բուժում համապատասխան բժշկական

հաստատությունում: Ժամանակավոր անաշխատունակության փաստը պետք է հավաստվի նման իրավասություն ունեցող բժշկական հաստատության կողմից տրված պաշտոնական փաստաթղթի միջոցով:

Մշտական ընդհանուր անաշխատունակություն՝ դժբախտ պատահարի հետևանքով առաջացած Ապահովագրված անձի առողջության այնպիսի վիճակ, որի դեպքում, բժշկական տեղեկանքների համաձայն, Ապահովագրված անձը մշտական խնամքի (օգնության կամ հսկողության) կարիք ունի և/կամ կարող է իրականացնել աշխատանքային գործունեության միայն առանձին տեսակներ՝ հատուկ կազմակերպված անհատական պայմաններում (հատուկ արտադրամասեր, տնային աշխատանք, աշխատանքային որոշակի հարմարանքների օգտագործում), որոնք պայմանավորված են բժշկացուցիչական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու մարմնի որոշմամբ՝ հաշմանդամության 1-ին կամ 2-րդ կամ 3-րդ խմբի կամ «Հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակի ձեռքբերման սահմանմամբ:

Միայն բժշկական մանիպուլյացիաներ՝ բուժաշխատողների կողմից թույլ տրված և իրավասու մարմինների կողմից հաստատված շեղումներ բժշկագիտությամբ սահմանված մանիպուլյացիաների իրականացման տեխնիկայից, որոնք առաջացրել են Ապահովագրված անձի առողջության համար բացասական հետևանքներ. գլխուղեղի, ողնուղեղի, ներքին օրգանների վնասում, ոսկրերի կոտրվածք, հոդախախտ, վերք, կտրվածք, այրվածք, ցրտահարություն, էլեկտրահարություն, սեղմում, օրգանի լրիվ կամ մասնակի կորուստ:

Սուր թունավորումներ՝ Ապահովագրված անձի օրգանիզմի կտրուկ զարգացող հիվանդագին փոփոխություններ և պաշտպանիչ ազդանշաններ, որոնք առաջացել են արտաքին միջավայրից օրգանիզմի մեջ հանկարծակի ստացված թունավոր հատկություններ ունեցող քիմիական նյութի միապահ կամ կարճաժամկետ ազդեցության հետևանքով:

2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐ

2.1 ՀՀ օրենսդրության համաձայն և սույն Պայմանների հիման վրա Ապահովագրողը գործունակ ֆիզիկական անձանց և իրավաբանական անձանց հետ կնքում է դժբախտ պատահարներից ապահովագրության պայմանագրեր/վկայագրեր:

2.2 Ապահովագրության սուբյեկտներն են՝ Ապահովագրողը, Ապահովադիրը, Ապահովագրված անձը, Շահառուն:

2.3 Ապահովադիրը կնքում է Ապահովագրողի հետ Պայմանագիր/վկայագիր իր օգտին կամ երրորդ անձանց՝ ՀՀ քաղաքացիների, ՀՀ տարածքում գտնվող օտարերկրյա քաղաքացիների օգտին (այսուհետ՝ Ապահովագրված անձինք): Ապահովադիրներ կարող են հանդիսանալ՝

- ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, որոնք գրանցված են և գործում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն,
- գործունակ ֆիզիկական անձինք՝ ՀՀ քաղաքացիներ, օտարերկրյա քաղաքացիներ:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏԸ

3.1 Համաձայն Պայմանների՝ Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում Ապահովադրի կամ Ապահովագրված անձի գույքային շահերը՝ կապված դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու հետ:

3.2 Ապահովագրման ենթակա չեն հետևյալ անձինք՝

- 1-ին, 2-րդ, 3-րդ խմբի հաշմանդամները, «Հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակ ունեցող անձինք,
- կայուն նյարդային կամ հոգեբանական խանգարումներով և/կամ հիվանդություններով տառապող անձինք,
- անձինք, ովքեր հաշվառված են նյարդահոգեբանական և/կամ նարկոլոգիական և/կամ հակատուբերկուլյոզային դիսպանսերներում,
- ստացիոնար, ամբուլատոր բուժման կամ հետազոտության մեջ գտնվող անձինք (մինչև նրանց լրիվ բուժվելը),
- էպիլեպսիայով, օնկոլոգիական հիվանդություններով, ՁԻԱՀ-ով կամ այլ իմունոդեֆիցիտային հիվանդություններով անձինք,
- անձինք, ում նկատմամբ իրականացվում է քրեական հետապնդում կամ ազատագրկման դատապարտված անձինք,
- առողջական վիճակից ելնելով՝ մշտական խնամքի կարիք ունեցող անձինք,
- զինվորական ծառայություն անցնող անձինք:

3.3 Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման պահին Ապահովադրի տարիքը չի կարող փոքր լինել 18 (տասնութ) տարեկանից:

4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ

4.1 Պայմաններով ապահովագրական պատահարներ են համարվում հետևյալ իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել տվյալ Ապահովագրված անձի գծով Պայմանագրի գործողության ընթացքում՝

4.1.1 Մարմնական վնասվածք, որն ուղղակիորեն առաջացել է դժբախտ պատահարի կամ սխալ բժշկական մանիպուլյացիաների հետևանքով, սուր թունավորում քիմիական նյութերով և/կամ կենսաբանական ծագման թույլներով (այդ թվում՝ բոտուլիզմ հիվանդությանը հանգեցնող թույլով), 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ աստիճանների թերմիկ և/կամ քիմիական այրվածք:

4.1.2 1-ին, 2-րդ, 3-րդ խմբի հաշմանդամություն, որն առաջին անգամ սահմանվել է Ապահովագրված անձին Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու հետևանքով, Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում: Եթե Ապահովագրված անձին հաշմանդամության սահմանումը տեղի է ունեցել Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ավարտից հետո, այն համարվում է ապահովագրական պատահար, եթե Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության առաջացման պահից անցել է ոչ ավել, քան տվյալ Ապահովագրված անձի գծով ապահովագրության ժամկետին հավասար ժամկետ: Այս ժամկետը, սակայն, չի կարող պակաս լինել 3 ամսից և ավել 12 ամսից:

4.1.3 Ապահովագրված անձի մահը Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու հետևանքով, որն առաջացել է Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում, ինչպես նաև մահը, որն առաջացել է Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում շնչահեղձումից՝

շնչուղիներ օտար մարմին ընկնելու, ջրահեղձման, անաֆիլակտիկ շոկի, մարմնի գերսառեցման հետևանքով: Եթե Ապահովագրված անձի մահը տեղի է ունեցել Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ավարտից հետո, այն համարվում է ապահովագրական պատահար, եթե Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության առաջացման պահից անցել է ոչ ավել, քան տվյալ Ապահովագրված անձի գծով ապահովագրության ժամկետին հավասար ժամկետ: Այս ժամկետը, սակայն, չի կարող պակաս լինել 3 ամսից և ավել 12 ամսից:

4.1.4 Աշխատունակության ժամանակավոր կորուստ Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու հետևանքով, որն առաջացել է Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում:

4.2 Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված լինելու դեպքում ապահովագրական պատահար են հանդիսանում սույն Պայմանների 4.1.1-4.1.4 ենթակետերում նշված իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեցել սիրողական սպորտով մեկնագամյա զբաղվելու (սիրողական մակարդակի վրա) ժամանակ (օրինակ՝ արձակուրդի ժամանակ կամ հանգստյան օրերին), մասնավորապես՝ սնուրբորդ, սքեյթբորդ, լեռնային դահուկներ, ջրային դահուկներ, առանց ակվալանգ օգտագործելու ստորջրյա նավարկություն, զբոսանք ձիերով, առանց ակվալանգ սարքավորումներ օգտագործելու հետիոտն արշավներ, հեծանիվ քշել (բացառությամբ՝ տրիալ (առանց նստատեղի) հեծանիվներ քշելու կամ արագընթաց վայրէջքի), ինչպես նաև գործունեության/սպորտի այլ տեսակներ, որոնք չի կարելի դիտարկել որպես վտանգավոր, ինչպես նաև չի կարելի վերագրել պրոֆեսիոնալ սպորտին կամ պարբերաբար պարապմունքներին, որոնք ուղղված են սպորտային արդյունքների հասնելուն:

4.3 Ապահովադիրն իրավունք ունի ընտրել ապահովագրական ռիսկը կամ ապահովագրական ռիսկերի համակցությունը Պայմանների 4.1.1-4.1.4 ենթակետերից: Կողմերի համաձայնությամբ Պայմանագրով/Վկայագրով կարող են սահմանվել այլ ապահովագրական ռիսկեր:

5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

5.1 Յուրաքանչյուր Ապահովագրված անձի համար ապահովագրական գումարը սահմանվում է Ապահովագրողի կողմից՝ Ապահովադրի հետ համաձայնեցնելով և նշվում է Պայմանագրում/Վկայագրում:

5.2 Ապահովագրական գումարն ագրեգատային է, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

5.3 Ապահովագրական գումարը կարող է սահմանված լինել տվյալ Ապահովագրված անձի համար ընտրված բոլոր ապահովագրական ռիսկերի գծով ընդհանուր գումարի ձևով կամ այդ ռիսկերից յուրաքանչյուրի գծով առանձին սահմանված գումարների ձևով, ինչը պետք է նշված լինի Պայմանագրում/Վկայագրում:

5.4 Մի քանի անձանց օգտին կնքված Պայմանագրով/Վկայագրով յուրաքանչյուր Ապահովագրված անձի համար ապահովագրական գումարի չափը (անհրաժեշտության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ռիսկի գծով առանձին) կարող է նշվել Ապահովագրված անձանց ցուցակում: Ապահովագրված անձանց ցուցակին կից կարող է ներկայացվել ապահովագրության դիմում-հարցաթերթիկը, որը, առկայության դեպքում, հանդիսանում է Պայմանագրի/Վկայագրի բաղկացուցիչ և անբաժանելի մասը: Ապահովագրված անձանց ցուցակի և ապահովագրության դիմում-հարցաթերթիկի ձևը տիպային է,

սակայն Ապահովագրողն իրեն իրավունք է վերապահում դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարել, ինչպես նաև այլ ձևի փաստաթղթեր թողարկել՝ տվյալ Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների և ՀՀ գործող օրենսդրության համաձայն:

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏ

6.1 Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքվում է մեկ օրացուցային տարի ժամկետով, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ: Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի սկիզբը և ավարտը նշվում են Պայմանագրում/Վկայագրում:

6.2 Պայմանագիրը/Վկայագիրն ուժի մեջ է մտնում դրա կնքմանը հաջորդող 7-րդ օրվա ժամը 00:00-ից, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱԳԻՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ

7.1 Կախված Ապահովադրի կողմից ընտրված ռիսկերից՝ ապահովագրական սակագնի չափը սահմանվում է ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսադրույքով՝ տարեկան բազային տոկոսադրույքի հիման վրա:

7.2 Ապահովագրողն իրավունք ունի բազային տոկոսադրույքների նկատմամբ կիրառել կարգավորիչ գործակիցներ (աճեցնող և/կամ նվազեցնող)՝ կախված Ապահովագրողի ստանձնած պատասխանատվության ծավալից, Ապահովագրված անձի տարիքից, սեռից, աշխատանքի բնույթից, առողջական վիճակից, կենցաղային պայմաններից, ապահովագրության գործողության ժամկետից և այլ հանգամանքներից, որոնք ազդում են ռիսկի աստիճանի վրա:

7.3 Ապահովագրավճարը (ապահովագրավճարի հերթական մասը) ենթակա է վճարման Ապահովադրի կողմից՝ ՀՀ դրամով, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

7.4 Ապահովագրավճարը վճարվում է միանվագ կամ տարաժամկետ՝ կողմերի համաձայնությամբ՝ մի քանի վճարումներով՝ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

7.5 Ապահովադիրը կարող է ապահովագրավճարը վճարել կանխիկ դրամով Ապահովագրողի դրամարկղ, Ապահովագրողի իրավասու անձին կամ անկանխիկ՝ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին փոխանցում կատարելով: Ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի հերթական մասի) վճարման ամսաթիվ է համարվում Ապահովագրողի դրամարկղ կամ Ապահովագրողի իրավասու ներկայացուցչին ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի հերթական մասի) վճարման օրը կամ ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի հերթական մասի) վճարման՝ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին մուտք լինելու օրը:

7.6 Ապահովագրավճարի վճարման կարգը և ժամկետները սահմանվում են Պայմանագրում/Վկայագրում:

7.7 Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում և չափով Ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարը (ապահովագրավճարի հերթական մասը) չվճարելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի չսահմանել լրացուցիչ ժամկետ ապահովագրավճարի վճարման համար, չճանուցել այդ մասին Ապահովադրին: Ապահովագրավճարի վճարման համար լրացուցիչ ժամկետ չսահմանելու և այդ մասին Ապահովադրին չճանուցելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի չվճարել

Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ապահովագրավճարի հերթական մասի վճարման ամսաթիվ հանդիսացող օրվան հաջորդող օրվա ժամը 00:00-ից հետո տեղի ունեցած իրադարձությունների հետևանքով առաջացած վնասների դիմաց ապահովագրական հատուցումները:

7.8 Ապահովագրավճարը կարող է վճարվել Ապահովադրից տարբեր անձի կողմից: Ընդ որում, տվյալ անձը Պայմանագրի/Վկայագրի գծով պարտականություններ չի ստանձնում և իրավունքներ ձեռք չի բերում:

7.9 ՀՀ դրամին համարժեք արտարժույթով ապահովագրության դեպքում ապահովագրավճարը վճարվում է ՀՀ դրամով՝ բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի, Պայմանագրի/Վկայագրի կնքելու օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով:

8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԿՆՔԵԼՈՒ, ԴՐԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ, ԱՅՆ ԴԱԴԱՐԵՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

8.1 Սույն Պայմանների հիման վրա կնքված Պայմանագրի/Վկայագրի համաձայն Ապահովագրողը պարտավորվում է Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված ժամկետներում և կարգով ապահովագրավճարը վճարելու դիմաց, ապահովագրական պատահարտեղի ունենալու դեպքում Ապահովադրին (Ապահովագրված անձին, Շահառուին) վճարել ապահովագրական հատուցում՝ Պայմանագրում/Վկայագրում սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում՝ Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված կարգով և պայմաններով:

8.2 Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման համար հիմք է հանդիսանում Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին ներկայացված Պայմանագրի/Վկայագրի կնքման մասին գրավոր կամ բանավոր դիմումը: Ապահովադրի գրավոր դիմումը կարող է ներկայացվել Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևի դիմում-հարցաթերթիկը լրացնելով, կամ ազատ գրավոր ձևով:

8.3 Պայմանագրի/Վկայագրի կնքվում է գրավոր՝ Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով Պայմանագրի/Վկայագրի տրամադրմամբ:

8.4 Պայմանագրի/Վկայագրի ձևը տիպային է, սակայն Ապահովագրողն իրեն իրավունք է վերապահում դրանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարել, ինչպես նաև այլ ձևի Պայմանագրի/Վկայագրի թողարկել՝ համաձայն տվյալ Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների և ՀՀ գործող օրենսդրության:

8.5 Պայմանագրի/Վկայագրի գործողությունը դադարում է մինչև Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի, որով այն կքվել էր, ավարտի ամսաթիվը հետևյալ դեպքերում՝

8.5.1 Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված պարտականություններն ամբողջ ծավալով կատարելու դեպքում՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գծով ապահովագրական գումարի ամբողջ չափով ապահովագրական հատուցում իրականացնելու դեպքում,

8.5.2 ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ապահովագրողի լուծարման դեպքում,

8.5.3 ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում, այդ թվում՝ դատարանի որոշմամբ:

8.6 Պայմանագրի/Վկայագրի կարող է լուծվել հետևյալ դեպքերում.

8.6.1 կողմերի համաձայնությամբ,

8.6.2 Ապահովադրի նախաձեռնությամբ,

8.6.3 Ապահովադրի կողմից պայմանագրի էական խախտման համար Ապահովագրողի նախաձեռնությամբ,

8.6.4 Ապահովագրողի կողմից պայմանագրի էական խախտման համար Ապահովադրի նախաձեռնությամբ,

8.6.5 Պայմանագրով/Վկայագրով և ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում:

8.7 Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում Պայմանագրի/Վկայագրի դրույթները կարող են փոփոխվել և/կամ լրացվել կողմերի համաձայնությամբ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով: Պայմանագրի/Վկայագրի ցանկացած փոփոխություններ և լրացումներ համարվում են կատարված, եթե դրանք ձևակերպված են գրավոր և ստորագրված են կողմերի կողմից:

8.8 Պայմանագրի/Վկայագրի լուծելու մտադրության մասին կողմերը պարտավոր են ծանուցել միմյանց ոչ պակաս, քան Պայմանագրի/Վկայագրի վաղաժամկետ լուծման ենթադրվող ամսաթվից 15 (տասնհինգ) օրացուցային օր առաջ, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով ավելի երկար ժամկետ նախատեսված չէ:

8.9 Պայմանների 8.6 կետի 8.6.2 ենթակետով սահմանված պայմաններով Պայմանագրի/Վկայագրի լուծելու դեպքում Ապահովագրողը վերադարձնում է վճարված ապահովագրավճարի մի մասն Ապահովադրին՝ մասհանելով տվյալ Ապահովագրված անձի գծով Ապահովագրողի պարտականությունների կատարման հետ կապված ծախսերը (բացառությամբ՝ ապահովագրական հատուցումների) 20 (քսան) տոկոսի չափով՝ համաձայն հետևյալ բանաձևի, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ.

$$ՎԱ = \text{ԸԱ} \cdot 2\delta / 9\delta - \text{ԸԱ} \cdot 0.2$$

ՎԱ՝ վերադարձման ենթակա ապահովագրավճար,

ԸԱ՝ ընդամենը ապահովագրավճար՝ համաձայն Պայմանագրի/Վկայագրի,

2δ՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության չլրացած ժամկետ,

9δ՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետ:

8.10 Ապահովագրողի պարտականությունների կատարման հետ կապված ծախսերը (բացառությամբ՝ ապահովագրական հատուցումների) 20 (քսան) տոկոսի չափով վերադարձման ենթակա ապահովագրավճարից կարող են չնվազեցվել.

8.10.1 Պայմանագրի/Վկայագրի Ապահովադրի նախաձեռնությամբ Ապահովագրված անձանցից մեկի գծով դադարեցնելու և մեկ այլ Ապահովագրված անձով փոխարինելու դեպքում,

8.10.2 Պայմանագրի/Վկայագրի Ապահովադրի նախաձեռնությամբ Ապահովագրված անձանցից մեկի գծով դադարեցնելու դեպքում, եթե դադարեցման պահին Ապահովադրին ունի Ապահովագրողի հետ գործող նմանատիպ (դադարեցման ենթակա Պայմանագրի/Վկայագրի հետ միևնույն ապահովագրության դասով) ապահովագրության պայմանագրեր/վկայագրեր 15 և ավելի Ապահովագրված անձանց գծով:

8.11 Պայմանների 8.6 կետի 8.6.4 ենթակետով սահմանված պայմաններով Պայմանագրի/Վկայագրի լուծելու դեպքում տվյալ Ապահովագրված անձի գծով Ապահովագրողի պարտականությունների

կատարման հետ կապված ծախսերը 20 (քսան) տոկոսի չափով վերադարձման ենթակա ապահովագրավճարից չեն նվազեցվում:

8.12 Պայմանների 8.6 կետի 8.6.3 ենթակետով սահմանված պայմաններով Պայմանագիրը/Վկայագիրը լուծելու դեպքում Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարը վերադարձման ենթակա չէ, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

8.13 Պայմանագրի լուծման կամ վաղաժամկետ դադարելու դեպքում, երբ նման լուծման կամ վաղաժամկետ դադարման հետևանքները նախատեսված չեն Պայմաններով և/կամ Պայմանագրով/Վկայագրով և/կամ ՀՀ օրենսդրությամբ, Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին վճարված ապահովագրավճարը վերադարձման ենթակա չէ:

8.14 Այն դեպքում, երբ Ապահովադրին վերադարձման ենթակա գումարի հաշվարկի արդյունքում ստացվում է բացասական թվային գումար, ապա վերադարձման ենթակա գումարը սահմանվում է հավասար զրոյին (ապահովագրավճարի վերադարձ չի իրականացվում):

8.15 Պայմանների 8.6 կետի 8.6.2 ենթակետով սահմանված պայմաններով սլյալ Ապահովագրված անձի գծով Պայմանագիրը/Վկայագիրը լուծելու դեպքում, եթե լուծման պահի դրությամբ Ապահովագրողի կողմից իրականացվել են ապահովագրական հատուցումներ սլյալ Ապահովագրված անձի գծով և/կամ Ապահովագրողն ստացել է ապահովագրական իրադարձությունների գծով ապահովագրական հատուցում վճարելու գծով հայտեր, ապահովագրության չլրացած ժամկետի համար Ապահովադրին ապահովագրավճարի վերադարձ չի իրականացվում, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ՝ բացառությամբ Պայմանագրի/Վկայագրի լուծման պահի դրությամբ տեղի ունեցած իրադարձությունների գծով Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցման մերժման դեպքերի՝ պայմանով, որ Պայմանագրով/Վկայագրով այլ ապահովագրական հատուցումներ ավելի վաղ չեն վճարվել:

8.16 8.6.1 և 8.6.2 ենթակետերով սահմանված պայմաններով Պայմանագիրը/Վկայագիրը լուծելու դեպքում Ապահովադրի և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ կարող են սահմանվել Պայմանագրի/Վկայագրի լուծման գծով վերադարձվող ապահովագրավճարի հաշվարկի այլ սկզբունքներ:

9. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

9.1 Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

9.1.1 ստանալ տեղեկատվություն Ապահովագրողի մասին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված ծավալով, պայմաններով և կարգով,

9.1.2 Ապահովագրողից ստանալ խորհրդատվություն Պայմանների և Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների գծով,

9.1.3 ստանալ Պայմանները, որոնց հիման վրա կնքվում է Պայմանագիրը/Վկայագիրը,

9.1.4 պահանջել Ապահովագրողից վճարել Շահառուին ապահովագրական հատուցում պատահարն ապահովագրական ճանաչվելու դեպքում՝ Պայմանագրի/Վկայագրի պայմաններով սահմանված ծավալով և կարգով,

9.1.5 սույն Պայմանների և ՀՀ օրենսդրության համաձայն վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը/Վկայագիրը,

9.1.6 ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոխարինել Պայմանագրում/Վկայագրում նշված Շահառուին մեկ այլ անձով՝ գրավոր տեղեկացնելով այդ մասին Ապահովագրողին, սակայն Շահառուն չի կարող փոխարինվել այլ անձով, եթե Ապահովագրողին պահանջ է ներկայացրել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար կամ երբ Շահառուն արդեն կատարել է Պայմանագրի/Վկայագրի գծով իր պարտականություններից որևէ մեկը,

9.1.7 Պայմանագիրը/Վկայագիրը կորցնելու դեպքում, համաձայն իր գրավոր դիմումի, ստանալ դրա կրկնօրինակը՝ համապատասխան գրառմամբ: Կրկնօրինակի տրամադրումից հետո կորած Պայմանագիրը/Վկայագիրը համարվում է ուժը կորցրած և դրանով նախատեսված իրավունքներն ու պարտականությունները համարվում են ուժը կորցրած:

9.2 Ապահովադիրը պարտավոր է՝

9.2.1 Ապահովագրողին հայտնել ստույգ տեղեկատվություն Ապահովագրված անձի մասին, ներառյալ՝ բժշկական բնույթի տեղեկությունները և տրամադրել բժշկական փաստաթղթեր, եթե դրանք անհրաժեշտ են ապահովագրական ռիսկը գնահատելու համար,

9.2.2 Վճարել ապահովագրավճարն (ապահովագրավճարի հերթական մասն) Ապահովագրողին Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված չափերով, կարգով և ժամկետներում,

9.2.3 Պայմանագիր/Վկայագիր կնքելիս Ապահովագրողին տեղեկացնել իրեն հայտնի բոլոր հանգամանքների մասին, որոնք էական նշանակություն ունեն ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականությունը որոշելու համար, եթե այդ հանգամանքները հայտնի չեն Ապահովագրողին և նշված չեն Ապահովադիր գրավոր դիմումի մեջ,

9.2.4 Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ժամկետի ընթացքում անհապաղ հայտնել Ապահովագրողին Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքելիս նրան հայտնած հանգամանքների՝ իրեն հայտնի դարձած փոփոխությունների մասին, եթե այդ փոփոխությունները կարող են էապես ազդել ապահովագրական ռիսկի մեծացման վրա:

Ապահովագրական ռիսկի փոփոխության մասին հաղորդագրությունը կարող է ուղարկվել Ապահովագրողին ցանկացած հասանելի ձևով՝ հետագա գրավոր հաստատումով՝ 10 (տասն) օրացուցային օրվա ընթացքում,

9.2.5 Ապահովագրված անձին (Շահառուին) տրամադրել Պայմանների դրույթների, Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների մասին տեղեկություններ, ինչպես նաև Ապահովագրված անձին (Շահառուին) հայտնել նրա պարտավորությունները,

9.2.6 կատարել ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմաններով և Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված այլ պարտավորությունները:

9.3 Ապահովագրված անձը (Շահառուն) պարտավոր է՝

9.3.1 սույն Պայմանների 4.1 կետի 4.1.1-ից 4.1.4 ենթակետերով նախատեսված ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու դեպքում անհապաղ, սակայն ոչ ուշ քան 48 (քառասունութ) ժամվա ընթացքում այդ մասին հայտնել Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին Պայմանագրում/Վկայագրում նշված հեռախոսահամարով: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովագրված անձը (Շահառուն) ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձության հետևանքով հայտնվել է անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողին ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձության մասին անհապաղ տեղեկացնելը, ինչպես նաև Ապահովագրված անձի (Շահառուի) մահը: Նշված տեղեկացման պարտականությունն անհնարին դարձնող

հանգամանքների վերացման դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է անհապաղ տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձության մասին հայտնել Ապահովագրողին,

9.3.2 ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու դեպքում այդ մասին անմիջապես հայտնել համապատասխան իրավասու մարմիններին (Բժշկական հաստատություն, Ոստիկանություն և այլն),

9.3.3 ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու դեպքում այդ մասին Ապահովագրողին տեղեկացնելուց հետո ոչ ուշ քան 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայանալ ապահովագրական ընկերության գրասենյակ, լրացնել Ապահովագրողի կողմից հաստատված ձևով գրավոր հայտային դիմում՝ ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստի մասին նրան հայտնի իրադարձության բոլոր մանրամասնությունների շարադրությամբ և ներկայացնել սույն Պայմաններով նախատեսված անհրաժեշտ փաստաթղթերն՝ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար: Գրավոր դիմում կարող է ներկայացվել նաև Ապահովագրված անձից (Շահառուից) տարբեր անձի կողմից: Գրավոր դիմումի ձևն Ապահովագրված անձը կարող է ստանալ Ապահովագրողի գրասենյակից, որի հասցեն նշված է Պայմանագրում/Վկայագրում: Եթե Ապահովագրված անձը դժբախտ պատահարի արդյունքում հայտնվել է անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողի գրասենյակ ներկայանալը, ապա նա պարտավոր է դա անել անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացումից անմիջապես հետո: Ապահովագրված անձը (Շահառուն) կրում է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սահմանված ժամկետում Ապահովագրողի գրասենյակ ներկայանալու անհնարինության ապացուցման պարտականությունը: Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սույն Պայմաններով նախատեսված անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնելու ժամկետը համարվում է երկարաձգված ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված առավելագույն ժամկետով, եթե սովյալ փաստաթղթի ներկայացումն անհնար է դարձել իրավասու մարմինների կողմից դեռևս տրամադրված չլինելու/Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում նրա ժառանգների կողմից Պայմանագրի գոյության վերաբերյալ ուշ տեղեկանալու հետևանքով:

9.3.4 կատարել Պայմաններով և Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված պարտավորությունները:

9.4 Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

9.4.1 նախքան Պայմանագրի/Վկայագրի կնքումը հնարավոր Ապահովադիրից կամ Ապահովագրված անձից պահանջել տեղեկություններ, այդ թվում՝ բժշկական բնույթի, և պահանջել անցկացնել հնարավոր Ապահովագրված անձի բժշկական հետազոտում՝ նրա առողջական վիճակը գնահատելու համար,

9.4.2 անհրաժեշտության դեպքում պահանջել լրացուցիչ տեղեկություններ Ապահովադիրից (Ապահովագրված անձից, Շահառուից) կամ համապատասխան իրավասու մարմիններից,

9.4.3 ստուգել Ապահովադրի, Ապահովագրված անձի, Շահառուի կողմից հայտնած տեղեկատվությունն, ինչպես նաև Ապահովադրի կողմից Պայմանագրից/Վկայագրից ծագող իր պարտականությունների կատարումը,

9.4.4 կիրառել իր կողմից մշակված ապահովագրական սակագները և դրանց կարգավորիչ գործակիցները՝ ապահովագրավճարի չափը սահմանելու համար՝ հաշվի առնելով

ապահովագրության օբյեկտը, ապահովագրության պայմանները և ապահովագրական ռիսկի աստիճանը,

9.4.5 հետաձգել ապահովագրական հատուցման տրամադրումն Ապահովագրված անձի կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու փաստով քրեական գործ հարուցվելու դեպքում՝ մինչև իրավասու մարմինների կողմից համապատասխան որոշման ընդունումը, ինչպես նաև դժբախտ պատահարի պատճառի մեջ կասկածի դեպքում՝ մինչև տվյալ փաստի հաստատումը,

9.4.6 ապահովագրական ռիսկի ավելացմանը հանգեցնող հանգամանքների ի հայտ գալու դեպքում Ապահովադրից պահանջելու Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների փոփոխություն և/կամ լրացուցիչ ապահովագրավճարի վճարում: Եթե Ապահովադիրն առարկում է Պայմանագրի/Վկայագրի պայմանների փոփոխությանը կամ լրացուցիչ ապահովագրավճարի վճարմանը, Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջելու Պայմանագրի/Վկայագրի լուծում,

9.4.7 ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձության փաստով կատարել դրա հանգամանքների ստուգում, անհրաժեշտ փաստաթղթերն ստանալուց հետո ստուգել դրանց հավաստիությունը,

9.4.8 իրականացնել Պայմանագիրը/Վկայագիրը կնքելիս Ապահովադրի կողմից հայտնած անհատական տվյալների (անհատական տվյալների մասին օրենսդրության համաձայն) մշակում (ներառյալ դրանց տարածումը, օգտագործումը, պահպանումը, ինչպես նաև երրորդ անձանց տրամադրումը) ապահովագրական գործունեություն իրականացնելու, ապահովագրական պրոդուկտների կամ գործընկերների պրոդուկտների մասին տեղեկություններ տրամադրելու նպատակով, այդ թվում՝ կապի միջոցների օգտագործմամբ Ապահովադրի հետ ուղղակի կապ հաստատելու միջոցով, օրենսդրությամբ չարգելված այլ նպատակներով, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ,

9.4.9 իրականացնել ապահովագրական հատուցում առանց դժբախտ պատահարի դեպքում Ոստիկանության կողմից տրամադրվող համապատասխան փաստաթղթի ներկայացման, եթե ապահովագրական հատուցման չափը չի գերազանցում 20,000 (քսան հազար) ՀՀ դրամը,

9.4.10 իրականացնել այլ գործողություններ՝ Պայմանագրի/Վկայագրի գծով իր պարտականությունները սույն Պայմանների համաձայն կատարելու նպատակով:

9.5 Ապահովագրողը պարտավոր է՝

9.5.1 Պայմանագրի/Վկայագրի կնքումից հետո Ապահովադրին փոխանցել Պայմանագրի/Վկայագրի նրա օրինակը՝ կցելով սույն Պայմանները,

9.5.2 Ապահովադրին տրամադրել սահմանված ձևի անդորրագիր, եթե ապահովագրավճարը (ապահովագրավճարի հերթական մասը) վճարվել է կանխիկ,

9.5.3 հայտի կարգավորման համար անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո 15 (տասնհինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունել որոշում՝ ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձությունն ապահովագրական պատահար ճանաչելու կամ չճանաչելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ապահովագրական հատուցում իրականացնելու կամ ապահովագրական հատուցումը մերժելու մասին,

9.5.4 ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձությունն ապահովագրական պատահար ճանաչելու վերաբերյալ որոշում ընդունելու դեպքում, համապատասխան որոշումն ընդունելու օրվանից 15 (տասնհինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում իրականացնել

ապահովագրական հատուցում, իսկ հատուցումը մերժելու կամ նվազեցնելու դեպքում՝ կայացված պատճառաբանված որոշումը պատվիրված նամակով 5 (հինգ) օրացուցային օրվա ընթացքում առաքել Ապահովադրին (Շահառուին)՝ նրա մշտական բնակության վայրի հասցեով: Ապահովագրական հատուցման վճարման ամսաթիվ է համարվում Ապահովագրողի դրամարկղից կանխիկ դրամի վճարման օրը կամ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվից միջոցների դուրսգրման օրը:

9.5.5 Պայմանագրով/Վկայագրով և սույն Պայմաններով սահմանված ժամկետներում և պայմաններով իրականացնել ապահովագրական հատուցման գումարի վճարում,

9.5.6 ապահովել Ապահովադրից (Շահառուից, Ապահովագրված անձանցից) ստացված անհատական տվյալների գաղտնիությունը և անվտանգությունը դրանց մշակման ժամանակ:

9.6 Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում իրավաբանական անձ հանդիսացող Ապահովադրի վերակազմակերպման դեպքում նրա իրավունքներն ու պարտականություններն Ապահովագրողի համաձայնությամբ անցնում են Ապահովադրի իրավահաջորդին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

9.7 Հօգուտ այլ անձի Պայմանագիր/Վկայագիր կնքած ֆիզիկական անձ հանդիսացող Ապահովադրի մահվան դեպքում Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված վերջինիս իրավունքներն ու պարտականություններն անցնում են այդ անձին՝ նրա համաձայնությամբ: Այդ անձի կողմից Պայմանագրով/Վկայագրով պարտականությունները կատարելու անհնարինության դեպքում նրա իրավունքներն ու պարտականությունները կարող են անցնել այն անձանց, ովքեր, համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության, իրականացնում են Ապահովագրված անձի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության պարտականությունները:

9.8 Եթե Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը դատարանով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ, Ապահովադրի իրավունքները և պարտականություններն անցնում են նրա խնամակալին կամ հոգաբարձուին:

9.9 Պայմանագրով/Վկայագրով Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի, Շահառուի) իրավունքներն ու պարտականությունները չեն կարող փոխանցվել այլ անձի առանց Ապահովագրողի գրավոր համաձայնության:

9.10 Պայմանագրով/Վկայագրով կարող են նախատեսված լինել նաև կողմերի այլ իրավունքներ և պարտականություններ:

10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՆՇԱՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀՍՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

10.1 Պատահարն ապահովագրական ճանաչելու և հատուցում ստանալու համար Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն, ժառանգները) պետք է Ապահովագրողին ներկայացնի՝

ա) գրավոր հայտային դիմում, որտեղ նշված են տվյալ իրադարձության առաջացման հանգամանքները: Դիմումի ձևն Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն, ժառանգները) կարող է ստանալ Ապահովագրողի գրասենյակից,

բ) Ապահովագրողի պահանջով՝ Պայմանագրի/Վկայագրի բնօրինակը,

զ) Ապահովագրված անձի (Շահառուի, ժառանգների) անձնագրի կամ անձը հաստատող այլ փաստաթղթի բնօրինակը,

դ) ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված և/կամ Ապահովագրողի կողմից պահանջվող այլ փաստաթղթեր և տեղեկություններ:

10.2 Ապահովագրված անձին մարմնական վնասվածք պատճառվելու դեպքում Ապահովագրողին ներկայացվում են՝

ա) սույն Պայմանների 10.1 կետում նշված փաստաթղթերը,

բ) համապատասխան իրավասու մարմինների (այդ թվում՝ իրավապահ մարմինների) կողմից տրված փաստաթղթերը, որոնք վկայում են Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում որոշակի դեպքի առաջացման մասին, որն ունի ապահովագրական պատահարի նշաններ, դրա առաջացման հանգամանքների մասին, պարունակելով Ապահովագրված անձի լրիվ ախտորոշումը, բուժման ժամկետների, բուժիչ և ախտորոշիչ միջոցառումների մասին տեղեկություններ (սույն Պայմանների 4.1 կետի 4.1.1, 4.1.2 ենթակետերով նախատեսված դեպքերում),

զ) արտադրությունում դժբախտ պատահարի մասին ակտ (անհրաժեշտության դեպքում, երբ պետք է սահմանվի պատահարի կապն Ապահովագրված անձի կողմից աշխատանքային պարտականությունների կատարման հետ), եթե այդ մասին նախապես հայտնվել է Ապահովագրողին, դ) բժշկասոցիալական փորձաքննության մարմնի տեղեկանքը հաշմանդամության խումբը (կարգավիճակը) սահմանելու մասին (սույն Պայմանների 4.1 կետի 4.1.2 ենթակետով նախատեսված դեպքերում):

ե) Ժամանակավոր անաշխատունակության թերթիկը:

10.3 Սույն Պայմանների 10.8 կետի բ) ենթակետով նախատեսված ծախսերի հատուցման համար Ապահովագրողին ներկայացվում են՝

ա) սույն Պայմանների 10.1 կետում նշված փաստաթղթերը,

բ) Բժշկական փաստաթղթեր.

- Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական ծառայության դեպքում՝ բժշկական տեղեկանք, որը պետք է լրացված լինի բժշկի կամ Բժշկական հաստատության ձևաթղթի վրա և ստորագրված լինի բուժող բժշկի կողմից և որտեղ պետք է նշված լինեն Ապահովագրված անձի անունը, ազգանունը, դիմելու ամսաթիվը, կատարված և/կամ նշանակված լաբորատոր և/կամ գործիքային հետազոտությունները, նախնական ախտորոշումը, վերջնական ախտորոշումը, նշանակված բուժումը (դեղերի ցանկը, ներառյալ՝ դեղերի չափաբաժինը, ընդունման օրերի քանակը), ինչպես նաև կատարված լաբորատոր և/կամ գործիքային հետազոտությունների պատասխանները,

- Ստացիոնար բուժման դեպքում՝ Էպիկրիզ (քաղվածք հիվանդության պատմությունից), որը պետք է ստորագրված լինի բուժող բժշկի կողմից և կնքված լինի Բժշկական հաստատության կնիքով և որտեղ պետք է նշված լինեն Ապահովագրված անձի անունը, ազգանունը, դիմելու և դուրսգրման ամսաթիվը, կատարված լաբորատոր և/կամ գործիքային հետազոտությունները, վերջնական ախտորոշումը, նշանակված բուժումը (դեղերի ցանկը, ներառյալ՝ դեղերի չափաբաժինն, ընդունման օրերի քանակը), կատարված լաբորատոր և/կամ գործիքային հետազոտությունների պատասխանները,

- զ) Ֆինանսական փաստաթղթեր.
- դեղերի գնման դեպքում՝ ՀԴՄ (Հսկիչ դրամարկղային մեքենաների) կտրոն և տրամադրված դեղորայքի անվանացանկ,

• ՀԴՄ կտրոն, տրամադրված ծառայությունների անվանացանկը պարունակող փաստաթուղթ, ԴՍՕՍ (Դրամարկղի մուտքի օրդերի անդորրագիր) կամ հաշիվ-ապրանքագիր և վճարման փաստը հաստատող փաստաթուղթ (վերջիններում պետք է նշված լինի մատուցված բժշկական ծառայության տեսակը, սակագինը, վճարված գումարի չափը, վճարման ամսաթիվը, հաստատված լինի Բժշկական հաստատության կնիքով):

10.4 Հատուցումը վճարվում է Շահառուին կամ Ապահովագրված անձի ժառանգին (ժառանգներին) սույն Պայմանների 4.1 կետի 4.1.3 ենթակետում թվարկված իրադարձությունների հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում, կամ եթե Ապահովագրված անձը մահացել է, չստանալով առողջությանը պատճառված վնասի (սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետ) կամ հաշմանդամության խումբը (կարգավիճակը) հաստատելու (սույն Պայմանների 4.1.2 ենթակետ) կապակցությամբ Ապահովագրված անձին հասանելիք ապահովագրական հատուցումը՝ այդ հատուցման և արդեն իսկ վճարված գումարների տարբերության չափով:

10.5 Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում Ապահովագրողին ներկայացվում են՝

ա) սույն Պայմանների 10.1, 10.2 կետերում թվարկված փաստաթղթերը,

բ) Ապահովագրված անձի մահվան վկայականի բնօրինակը կամ դրա ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատշաճ վավերացված պատճենը,

գ) բժշկական փաստաթուղթ կամ դրա ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատշաճ վավերացված պատճենը, որտեղ նշված է Ապահովագրված անձի մահվան պատճառը (մահվան բուժվկայականից քաղվածք, դատաբժշկական եզրակացություն և այլն, եթե տեղի է ունեցել սույն Պայմանների 4.1.3 ենթակետով նախատեսված դեպքը),

դ) ժառանգության նկատմամբ իրավունքի վկայագրի պատճենը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատշաճ վավերացված (ներկայացվում է միայն ժառանգի կամ ժառանգների կողմից):

10.6 Այն դեպքում, երբ Ապահովագրողին ներկայացված փաստաթղթերը չեն տալիս ապահովագրական հատուցման մասին որոշում ընդունելու հնարավորություն, Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջել լրացուցիչ փաստաթղթեր, որոնք անհրաժեշտ են վերջնական որոշում ընդունելու համար, ինչպես նաև անցկացնել ներկայացված փաստաթղթերի փորձաքննություն, ինքնուրույն պարզել ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառները և հանգամանքները:

10.7 Ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձությունն ապահովագրական պատահար ճանաչելու վերաբերյալ որոշում ընդունելու դեպքում ապահովագրական հատուցումը կարող է իրականացվել՝

ա) Ապահովագրված անձին,

բ) Շահառուին,

գ) Ապահովագրված անձի ժառանգներին հետևյալ դեպքերում՝

- եթե Ապահովագրված անձը մահացել է՝ չստանալով 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 ենթակետերի համաձայն նրան հասանելիք ապահովագրական հատուցումը՝ այդ հատուցման և արդեն իսկ վճարված գումարների տարբերության չափով,

- եթե Շահառուն դիտավորյալ գրկել է Ապահովագրված անձին կյանքից կամ դիտավորյալ պատճառել է նրան մարմնական վնասվածքներ, որոնք առաջացրել են նրա մահը,

- եթե Շահառուն նշված չի եղել կամ Շահառուն մահացել է Ապահովագրված անձից առաջ,

- եթե նախքան ապահովագրական հատուցման մասին որոշումն ընդունելը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի և Շահառուի մահը:

դ) Շահառուի ժառանգներին՝ եթե Ապահովագրված անձի մահվանից հետո տեղի է ունեցել Շահառուի մահը և նա չի հասցրել ստանալ նրան հասանելիք ապահովագրական հատուցումը՝ այդ հատուցման և արդեն իսկ վճարված գումարների տարբերության չափով:

10.8 Սույն Պայմանների 4.1 ենթակետով նախատեսված իրադարձությունների առաջացման դեպքում ապահովագրական հատուցման չափը սահմանվում է համաձայն հետևյալ եղանակներից մեկի, որը նախատեսվում է տվյալ Պայմանագրով/Վկայագրով՝

ա) ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսների կիրառում: Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է նախատեսվել Ապահովագրված անձի առողջությանը վնաս պատճառելու դիմաց ապահովագրական հատուցման առավելագույն չափ:

բ) փաստացի կատարված առաջնային բժշկական ծախսերի հատուցում (բացառությամբ՝ պահպանողական և վերականգնողական բուժման գծով ծախսերի): Պայմանագրով/Վկայագրով կարող է նախատեսվել Ապահովագրված անձի առողջությանը վնաս պատճառելու հետևանքով փաստացի կատարված առաջնային բժշկական ծախսերի (այդ թվում՝ առաջնային վիրաբուժական մշակում, հոդախախտի շտկում, կոտրվածքի համադրում, դրանց կապակցությամբ լաբորատոր գործիքային քննություններ) հատուցում:

10.9 Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսների կիրառմամբ հատուցման չափ սահմանելու եղանակ ընտրված լինելու դեպքում Ապահովագրված անձին ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է ապահովագրական գումարից հետևյալ չափերով՝

ա) 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում՝ Պայմանագրին/Վկայագրին կից ներկայացված Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակում նշված չափով:

բ) 4.1.2 և 4.1.3 ենթակետերում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում՝

- հաշմանդամության 1-ին խումբ, «Հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակ սահմանելու դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) տոկոս
- հաշմանդամության 2-րդ խումբ սահմանելու դեպքում՝ 70 (յոթանասուն) տոկոս
- հաշմանդամության 3-րդ խումբ սահմանելու դեպքում՝ 40 (քառասուն) տոկոս
- մահվան դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) տոկոս:

գ) 4.1.4 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում՝ առավելագույնն 90 (իննսուն) օր տևողությամբ բուժման յուրաքանչյուր օրվա համար ապահովագրական գումարի 0,4 տոկոսի չափով, սակայն ոչ ավել, քան օրական 5,000 (հինգ հազար) ՀՀ դրամ մինչև 5,000,000 (հինգ միլիոն) ՀՀ դրամ ապահովագրական գումարի դեպքում և ոչ ավել, քան օրական 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ 5,000,000 (հինգ միլիոն) ՀՀ դրամը գերազանցող ապահովագրական գումարի դեպքում, եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

10.10 Պայմանագրով/Վկայագրով փաստացի կատարված առաջնային բժշկական ծախսերի հատուցման եղանակ ընտրված լինելու և 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է Ապահովագրված անձի փաստացի կրած առաջնային բուժման ծախսերի չափով՝ համաձայն սույն Պայմանների:

10.11 Անկախ Պայմանագրով/Վկայագրով հատուցման չափ սահմանելու եղանակից՝ 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրված անձի գծով

ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է միայն այն դեպքում, երբ ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձությունը նշված է Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակում:

10.12 Կողմերի համաձայնությամբ Պայմանագրով/Վկայագրով կարող են սահմանվել հատուցման այլ չափեր, սկզբունքներ:

10.13 Պայմանագրով/Վկայագրով 4.3 կետով նախատեսված ձևով այլ ապահովագրական պատահարներ սահմանվելու դեպքում սահմանվում է Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակից տարբեր հատուցումների աղյուսակ, որտեղ նշվում են ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսները՝ յուրաքանչյուր պատահարի գծով հատուցման չափը որոշելու համար::

10.14 Ապահովագրված անձին հաշմանդամության խումբ (կարգավիճակ) սահմանելու դեպքում Ապահովագրողին են ներկայացվում հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա) համապատասխան իրավասու մարմինների (այդ թվում՝ իրավապահ մարմինների) փաստաթղթերը, որոնք վկայում են Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու մասին, դրա առաջացման հանգամանքների մասին՝ պարունակելով Ապահովագրված անձի լրիվ ախտորոշումը, բուժման ժամկետների, բուժիչ և ախտորոշիչ միջոցառումների մասին տեղեկություններ,

բ) հաշմանդամության խմբի (կարգավիճակի) վերաբերյալ բժշկատնօրոշողական փորձաքննության կամ հանձնաժողովի եզրակացությունը,

գ) արտադրությունում դժբախտ պատահարի մասին ակտ (անհրաժեշտության դեպքում՝ երբ պետք է սահմանվի պատահարի կապն Ապահովագրված անձի կողմից աշխատանքային պարտականությունների կատարման հետ), եթե այդ մասին նախապես հայտնվել է Ապահովագրողին:

10.15 Ապահովագրված անձի ժամանակավոր անաշխատունակության դեպքում Ապահովագրողին են ներկայացվում հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա) անաշխատունակության թերթիկ բուժիմանարկից, որտեղ անց է կացվել բուժումը, սահմանված ձևի ամբուլատոր կամ ստացիոնար բուժման վերաբերյալ տեղեկանք, որը պարունակում է տեղեկություններ Ապահովագրված անձի լրիվ ախտորոշման, բուժման ժամկետների, բուժիչ և ախտորոշիչ միջոցառումների մասին,

բ) արտադրությունում դժբախտ պատահարի մասին ակտ (անհրաժեշտության դեպքում՝ երբ պետք է սահմանվի պատահարի կապն Ապահովագրված անձի կողմից աշխատանքային պարտականությունների կատարման հետ), եթե այդ մասին նախապես հայտնվել է Ապահովագրողին:

10.16 Ապահովագրված անձին հաշմանդամության խումբ (կարգավիճակ) սահմանելու կապակցությամբ ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է՝

ա) մասհանելով նախկինում կատարված հատուցման գումարները, եթե դրանք տրամադրվել են Ապահովագրված անձի առողջությանը վնաս պատճառելու կապակցությամբ (սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետ), որը հանդիսացել է հաշմանդամության պատճառ (պատճառներից մեկը)՝ պայմանով, որ ապահովագրական գումարը ընդհանուր է բոլոր ռիսկերի համար.

բ) անկախ այլ ռիսկերով նախատեսված ապահովագրական պատահարների գծով նախկինում կատարված հատուցումների գումարից, եթե ապահովագրական գումարները սահմանված են եղել յուրաքանչյուր ռիսկի համար առանձին:

10.17 Այն դեպքում, երբ սահմանված է եղել ընդհանուր ապահովագրական գումար բոլոր ռիսկերի համար, սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետով նախատեսված իրադարձության գծով և այդ իրադարձության գծով Ապահովագրված անձին հաշմանդամության խումբ (կարգավիճակ) սահմանելու համար ապահովագրական հատուցումների ընդհանուր չափը չի կարող գերազանցել համապատասխան խմբի (կարգավիճակի) հաշմանդամություն սահմանելու դեպքի համար նախատեսված ապահովագրական գումարը:

10.18 Եթե Ապահովագրված անձին հաշմանդամության խումբ (կարգավիճակ) սահմանելու կապակցությամբ վճարվել էր ապահովագրական գումարի մի մասը կամ հատուցվել էին փաստացի կատարված առաջնային բժշկական ծախսերը կամ իրականացվել էր ապահովագրական հատուցում՝ համաձայն Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակի և Պայմանագրի/Վկայագրի գործողության ընթացքում վերաքննությունից հետո հաշմանդամության խումբը փոխվել է մեկ այլ խմբի կամ առաջնային բժշկական ծախսերի հատուցումից կամ Ապահովագրական հատուցումների չափերի աղյուսակի համաձայն իրականացված հատուցումից հետո Ապահովագրված անձին սահմանվել է հաշմանդամության խումբ (կարգավիճակ), լրացուցիչ հատուցումն իրականացվում է ապահովագրական գումարի համապատասխան չափի և նախկինում կատարված հատուցման չափի տարբերության չափով:

10.19 Ապահովագրված անձի մահվան կապակցությամբ ապահովագրական հատուցումը կատարվում է ապահովագրական գումարի 100 տոկոսի չափով՝ նվազեցնելով 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 ենթակետերով նախատեսված ապահովագրական պատահարների գծով հատուցումները, եթե սահմանված էր ընդհանուր ապահովագրական գումար բոլոր ռիսկերի համար:

10.20 Պայմանագրով/Վկայագրով ապահովագրական հատուցումների ընդհանուր չափը տվյալ Ապահովագրված անձի գծով չի կարող գերազանցել նրա համար սահմանված ընդհանուր ապահովագրական գումարի չափը:

10.21 Եթե ապահովագրական գումարները սահմանված են եղել Պայմանագրում/Վկայագրում ներառված յուրաքանչյուր ռիսկի համար առանձին, իսկ Ապահովագրված անձի մահը տեղի է ունեցել նախքան սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետով նախատեսված իրադարձության պահից 48 (քառասունութ) ժամ լրանալը, ապահովագրական հատուցումը կատարվում է միայն մահվան ռիսկի համար նախատեսված չափով:

10.22 Եթե Պայմանագրում/Վկայագրում Ապահովագրված անձի գծով ներառված են մեկից ավելի ապահովագրական ռիսկեր, տվյալ ապահովագրական պատահարի գծով ապահովագրական հատուցման չափը չի կարող գերազանցել այդ ապահովագրական ռիսկերի գծով սահմանված ապահովագրական գումարներից առավելագույն մեծությունն ունեցող գումարի 100 տոկոսը:

10.23 Եթե Պայմանագրի/Վկայագրի կնքելիս ապահովագրական գումարներն Ապահովագրված անձի գծով սահմանված են Պայմանագրում/Վկայագրում ներառված յուրաքանչյուր ռիսկի համար առանձին, տվյալ ռիսկով նախատեսված ապահովագրական պատահարների գծով ապահովագրական հատուցումները, անկախ դրանց քանակից, չեն կարող գերազանցել այդ ռիսկի համար սահմանված ապահովագրական գումարի 100 տոկոսը:

10.24 Ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է Պայմանագրով/Վկայագրով այն ստանալու իրավունք ունեցող անձին՝ անկախ ապահովագրության այլ պայմանագրերով, ինչպես նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրությամբ, սոցիալական ապահովությունից և վնասի հատուցման

կարգով Ապահովագրված անձին հասանելիք գումարներից, բացառությամբ այն դեպքի, երբ հատուցման ենթակա են 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրված անձի փաստացի կրած առաջնային բժշկական ծախսերը:

10.25 Այն դեպքում, երբ տվյալ Ապահովագրված անձին հատուցման ենթակա են սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրված անձի փաստացի կրած առաջնային բուժման ծախսերը և ապահովագրական պատահարի նշաններ ունեցող իրադարձություն տեղի ունենալու պահի դրությամբ Պայմանագրից/Վկայագրից բացի առկա է.

ա) այլ գործող ապահովագրության պայմանագիր, որի կողմ է հանդիսանում Ապահովագրողը և դրանով ևս հատուցման ենթակա են Ապահովագրված անձի փաստացի կրած առաջնային բժշկական ծախսերը, ապահովագրական հատուցում իրականացնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու դեպքում Ապահովագրողը հատուցումը կիրականացնի նշված ապահովագրության պայմանագրերից տվյալ Ապահովագրված անձին ամենամեծ ապահովագրական հատուցումն ապահովող պայմանագրով:

բ) այլ գործող ապահովագրության պայմանագիր, որի կողմ է հանդիսանում Ապահովագրողից տարբեր ապահովագրական ընկերություն և դրանով ևս հատուցման ենթակա են Ապահովագրված անձի փաստացի կրած առաջնային բժշկական ծախսերը, ապահովագրական հատուցում իրականացնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու դեպքում Ապահովագրողը հատուցումը կիրականացնի Պայմանագրի/Վկայագրի գծով ապահովագրական գումարի և նշված բոլոր պայմանագրերի գծով ընդհանուր ապահովագրական գումարի հարաբերությանը համամասնորեն:

11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

11.1 Ապահովագրողն ազատվում է ապահովագրական հատուցում կատարելու պարտավորությունից այն դեպքում, երբ սույն Պայմանների Հոդված 4-ում թվարկված իրադարձություններն առաջացել են հետևյալի արդյունքում`

11.1.1 14 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող Ապահովագրված անձի կողմից դիտավորյալ հանցանք գործելու կամ հանցագործության մեջ մասնակցելու,

11.1.2 14 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող Ապահովագրված անձի կողմից իրեն դիտավորյալ մարմնական վնասներ հասցնելու,

11.1.3 Ապահովագրված անձի կողմից առանց տվյալ կարգի վարորդական իրավունքի փոխադրամիջոց վարելու կամ Ապահովագրված անձի կողմից փոխադրամիջոցի վարումը տվյալ կարգի փոխադրամիջոցի վարորդական իրավունք չունեցող անձին փոխանցելու կամ փոխադրամիջոցի շահագործման ժամանակ դրա արտադրող գործարանի կողմից նախատեսված շահագործման կամ ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման,

11.1.4 Ապահովագրված անձի կողմից ոչ սթափ վիճակում (այդ թվում` տոքսիկ նյութերի ազդեցության տակ) փոխադրամիջոց վարելու, ինչպես նաև ոչ սթափ վիճակում գտնվող անձին փոխադրամիջոցի վարումը փոխանցելու,

11.1.5 14 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող Ապահովագրված անձի ինքնասպանության (ինքնասպանության փորձի) արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նա հասցվել էր նման վիճակի երրորդ անձանց անօրինական գործողությունների արդյունքում,

11.1.6 14 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող Ապահովագրված անձի ոչ սթափ վիճակում (այդ թվում՝ տոքսիկ նյութերի ազդեցության տակ) տեղի ունեցած այնպիսի դժբախտ պատահարի, որի վրա հասնելուն նպաստել են Ապահովագրված անձի գործողությունները կամ անգործությունը,

11.1.7 ազատագրված վայրում Ապահովագրված անձի հետ պատահած դժբախտ պատահարի,

11.1.8 14 տարեկան և բարձր տարիք ունեցող Ապահովագրված անձի ակտիվ (ակտիվ պարունակող նյութերով), ինչպես նաև թմրանյութերով, տոքսիկ նյութերով թունավորման, եթե իրավասու մարմինների կողմից չի սահմանվել նրանց բռնի ներարկումը, սխալմամբ օգտագործումը,

11.1.9 Ապահովագրված անձի կողմից սպորտի վտանգավոր տեսակներով (ավտո- և մոտոսպորտ, օդային սպորտ, ձիասպորտի ցանկացած տեսակներ, մարտարվեստի տեսակներ, ալպինիզմ, լեռնային և ջրային զբոսաշրջություն, ստորջրյա նավարկություն, հրաձգային սպորտ և այլն) զբաղվելու կամ գիտակցաբար իրեն բացառիկ վտանգի ենթարկման (բացի մարդկային կյանքը փրկելու փորձից), եթե Պայմանագրով/Վկայագրով այլ բան նախատեսված չէ:

11.1.10 դժբախտ պատահարի, որը տեղի է ունեցել հիվանդության կապակցությամբ Ապահովագրված անձի հիվանդանոցային բուժման ժամանակ և տվյալ հիվանդության արդյունք է,

11.1.11 ռազմական գործողությունների, գորաշարժերի կամ այլ ռազմական միջոցառումների,

11.1.12 քաղաքացիական պատերազմի, ցանկացած տիպի ժողովրդական հուզումների, գործադուլների, ահաբեկչական գործողությունների,

11.1.13 միջուկային պայթյունի, ճառագայթման կամ ռադիոակտիվ վարակման ուղղակի կամ անուղղակի ազդեցության,ի,

11.1.14 Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված այլ հանգամանքների:

11.2 Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել ապահովագրական հատուցման վճարումը, եթե՝

11.2.1 Ապահովադիրն (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) պատահարի մասին չի հայտնել Ապահովագրողին 48 (քառասունութ) ժամվա ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ապահովադիրը եղել է անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողին պատահարի մասին տեղեկացնելը: Այս դեպքում նա պարտավոր է դա անել անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացումից անմիջապես հետո: Ապահովադիրը կրում է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սահմանված ժամկետում դիմելու անհնարինության ապացուցման պարտականությունը,

11.2.2 Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) տեղի ունեցած պատահարի մասին չի հայտնել համապատասխան իրավասու մարմիններին (Բժշկական հաստատություն, Ոստիկանություն և այլն),

11.2.3 Ապահովադիրն (Ապահովագրված անձը, Շահառուն) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար ներկայացրել է կեղծ տեղեկություններ կամ կեղծ փաստաթղթեր և օգտագործել է ցանկացած կեղծ միջոցներ:

11.2.4 Ապահովադիրը կամ Ապահովագրված անձը կամ Շահառուն չի կատարել Պայմաններով և/կամ Պայմանագրով/Վկայագրով նախատեսված իր պարտականությունները:

11.3 Ապահովագրողը չի հատուցում սույն Պայմանների 3.2 կետում նշված կատեգորիաներից ցանկացածին պատկանող անձի կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասները:

11.4 Պայմանագրով/Վկայագրով հատուցման ենթակա չեն բժշկական պարագաների և հարմարանքների (լսողական սարքեր, պրոթեզներ, իմպլանտներ, հաշմանդամային սայլակներ,

մետաղական կոնստրուկցիաներ, օրթոպեդիկ սարքեր և հարմարանքներ, կորսետներ և այլն) գծով ծախսերը, պահպանողական և վերականգնողական բուժման գծով ծախսերը:

11.5 Պայմանագրով/Վկայագրով հատուցման ենթակա չեն սույն Պայմանների 4.1.1 ենթակետում նշված իրադարձության տեղի ունենալու հետևանքով առաջացած հիվանդությունների (այդ թվում՝ քրոնիկ հիվանդությունների) գծով ծախսերը:

12. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

12.1 Սույն Պայմանների համաձայն կնքված Պայմանագրից/Վկայագրից բխող վեճերը կարգավորվում են բանակցությունների միջոցով:

12.2 Բանակցությունների արդյունքում համաձայնության չգալու դեպքում վեճերը լուծվում են Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից՝ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

12.3 Վիճելի հարցեր լուծելու դեպքում Պայմանագրի/Վկայագրի դրույթները գերակայող ուժ ունեն սույն Պայմանների և Ծրագրի նկատմամբ:

12.4 Վիճելի հարցեր լուծելու դեպքում Ծրագրի դրույթները գերակայող ուժ ունեն սույն Պայմանների նկատմամբ:

12.5 Վիճելի հարցեր լուծելու դեպքում, եթե սույն Պայմաններով Ծրագրի դրույթների վերաբերյալ նախատեսված է առավել մանրամասն նկարագրություն, ապա կիրառվում են սույն Պայմանների և Ծրագրի դրույթները միաժամանակ:

13. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՌԻՏԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ ՄԱԺՈՐ)

13.1 Կողմերից ոչ մեկը պատասխանատվություն չի կրում սույն Պայմանագրից/Վկայագրից բխող պարտականություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար, եթե դա հանդիսացել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանք, մասնավորապես՝ ջրհեղեղի, հրդեհի, երկրաշարժի և այլ տարերային աղետների, ռազմական գործողությունների, քաղաքացիական պատերազմի, ցանկացած տիպի ժողովրդական հուզումների, գործադուլների, տնտեսական շրջափակման, ինչպես նաև կառավարության կողմից սահմանված այլ սահմանափակումների և արգելքների:

13.2 Այն դեպքում, երբ 13.1 կետում նշված հանգամանքներից մեկն անմիջականորեն ազդել է պարտականությունը Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում կատարելու վրա, դրա կատարումը հետաձգվում է այդ հանգամանքների ազդեցության ժամկետով: Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 30 (երեսուն) օրից ավելի, կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն լուծել Պայմանագրից/Վկայագրից՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին, և այդ դեպքում կողմերից ոչ մեկը պատասխանատվություն չի կրում հնարավոր վնասների փոխհատուցման համար:

13.3 Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը Պայմանագրից/Վկայագրից բխող պարտականությունների կատարման վրա պարտավոր է ապացուցել այն կողմը, որի պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտում է նման ազդեցությունը:

14. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

14.1 Սույն Պայմաններն ուժի մեջ են մտնում 27.10.2014 թվականից: